

België-Belgique

P.B. 9800 Deinze 1

3/9282

P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Jaargang 21 – nr 2 april 2013

Hoofredactie: Guido Demuyck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkingsgebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op de tijdschriften **Vlaamse Stam** en **Genealogie en Heraldiek**, bedraagt 35 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem.

Abonnees op het tijdschrift **Leiestam** betalen door overschrijving van 8,00 Euro op rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB

Copycenter
recht tegenover het station
Carpa
Deinze

ACTIVITEITEN

- Woensdagen 24 april, 29 mei en 26 juni 2013:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (telkens van 9 uur tot 11 uur in het stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Deinze

- Donderdag 25 april 2013 om 18 uur:

"Stamboom opmaken? Al goed en wel, maar hoe begin ik er aan ?"

Waar: Bibliotheek Deinze, eerste verdieping, ingang langs Gentpoortstraat

Meer info : lezing, met doelpubliek voor zij die wel willen starten, maar ...

Inschrijving : Enkel via Stedelijke Bibliotheek van Deinze, 09 381 95 60. Beperkt aantal plaatsen!

TOEGANG GRATIS.

Organisatie: Bibliotheek Deinze, ingericht in het kader van de "Digitale Week".

-Zaterdag 4 mei 2013 van 9 uur tot 12u30:

48ste Nationaal Congres Familiekunde Vlaanderen

In cultuurcentrum Westrand, Kamerijklaan z/n, te 1700 Dilbeek.

Onderwerp: **"Familiekunde, veel meer dan een stamboom"**.

Meer info: Naast boeiende referaten zal er ook ruime aandacht worden besteed aan algemene, specifieke en technische documentatie en informatie omtrent familiegeschiedenis en aanverwante onderwerpen.

TOEGANG GRATIS.

-Dinsdag 14 mei 2013 vanaf 19u30!!

in het Museum van Deinze en de Leiestreek (i.s.m. de KGK van Deinze en de Leiestreek)

Voordracht: **Hekserij in Vlaanderen**, door Maartje Van der Laak, historica

Meer info: Heksen en tovenarij zijn 'hot'. Denk maar aan de Harry Potter-gekte, de meiden van Charmed, aan de heksen van Roald Dahl, maar ook aan het succes van moderne natuurreligies en heksenverenigingen zoals Wicca. Is deze aandacht voor het occulte meer dan een hype? Als we terug gaan in de tijd zien we dat men altijd al geboeid is geweest door heksen en tovenaars. In deze lezing wordt onderzocht hoe hekserij en heksenwaan zich konden manifesteren. Met als uitgangspunt de oudheid overlopen we de houding van de overheid tegenover toverij en magie, en niet in het minst de visie van de Kerk. We zien hoe in de 16de en 17de eeuw de heksenvervolgving haar hoogtepunt bereikte. De aard van de aantijgingen, de procesvoering, de harde manier van ondervragen, de weezinwekkende folteringen, de rokende brandstapels, dit alles komt aan bod. Bloedstollende getuigenissen en illustraties zijn rechtsreeks uit de archieven gehaald (van o.a. de Raad van Vlaanderen) en vormen dus echte getuigenissen. Tot besluit leggen we de link met de nieuwste vormen van hekserij, want ook in de 21ste eeuw blijven we niet gespaard van allerlei vormen van heksenwaan.

TOEGANG GRATIS.

Organisatie: Familiekunde Deinze en Kring voor Geschiedenis en Kunst van Deinze en de Leiestreek.

ONZE AFDELING ZAL IN 2014 HET 49STE NATIONAAL CONGRES ORGANISEREN
Dit congres zal plaatsvinden op zaterdag mei 2014 met als thema "Familietijdschriften"
In volgende nummers volgt hierover meer informatie.

OORLOGSMONUMENT OP HET SINT-POPPOLEIN TE DEINZE

Oorlogsmonument genaamd de 'Puinruimer' of 'Piocheur', voor de gesneuvelden, de burgerlijke slachtoffers en de opgeëisten van de stad Deinze van de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Beeldhouwwerk van Antoon Van Parys. Bij de herinrichting van de Markt en omgeving in 2012, werd het gedenkteken enkele tientallen meter verplaatst naar de zuidoosthoek van de O-L-Vrouwkerk.

Op de website van GeneaNet kan men onder andere herdenkingsmonumenten plaatsen (foto's uploaden en eventueel namen van personen eraan verbinden)

Bij de gesneuvelde soldaten van 40-45 staat volgende naam gebeiteld: KAP DE SAINT AUBAN CAMILLE. Meer info volgt hierna:

Camille Albert de Saint Aubin – Stierf voor België

Hij werd geboren in Croydon (Engeland) op 7 juli 1918 als zoon van Emile en Hélène Samyn. Zijn ouders verbleven gedurende WO I in Engeland.

Camille volgde de militaire school en verliet deze in 1938 met de graad van onderluitenant van het 1ste Regiment Jagers te Paard. Op 28 mei werd hij krijgsgevangene genomen en verbleef te Dortmund en te Soest-D als POW in Oflag VI A. Zijn repatriëring vond plaats op 11 december 1940.

Thuis waren ze Fransprekend, zijn vader was van Waalse afkomst; zijn ouders woonden aanvankelijk te Deinze in de Kortrijkstraat, schuin tegenover de 'Feldgendarmerie'.

Op 7 oktober 1941 werd Camille thuis, op de middag, door de 'Geheime Felopolizei' aangehouden. Door een list wist hij te ontsnappen: hij kon zich namelijk verbergen in een riool onder de spoorweg Gent-Kortrijk en verbleef daar tot diep in de nacht.

De Duitsers organiseerden onmiddellijk een nooit geziene razzia met misschien wel een paar honderd Duitse soldaten die te Deinze gekazerneerd waren. Tientallen huizen werden grondig onderzocht, waarbij alle hoeken en kanten werden nagetrokken; bovendien speurde men naar hem met verrekijkers van op de fabrieken van Torck, maar Camille werd niet gevonden. Hij kon uiteindelijk Brussel bereiken waar hij tot einde 1941 ondergedoken leefde.

Via de ontsnappingsroute bereikte hij Spanje in april 1942, alwaar hij een maand in Barcelona verbleef en in juli van dat jaar in Gibraltair aan boord van een schip geraakte om alzo Engeland te bereiken. Camille deed dienst bij de Royal Air Force (RAF). Op 2 april 1944 werd hij bevorderd tot Flying-Officer bij het 349ste Squadron, zijn stamnummer was 130771.

Op 19 oktober 1944 werd hij opgegeven als 'Missing in action'. Tijdens de geallieerde gevechten tegen de Duitsers om de Scheldemonding vrij te houden werd hij die dag met zijn Spitfire LX IX – PT 841 door de 'Duitse Flak', dat opgesteld stond nabij Breskens, geraakt in een vleugel. Camille seinde naar zijn thuishaven dat hij Engeland niet meer kon bereiken en zodoende een noodlanding zou maken. Hij crashte te Waterland-Oudeman in de Zandstraat aldaar ter hoogte van het Meuleken, werd uit zijn cockpit geslingerd en was op slag dood.

Hij werd terplaatse begraven op zijn graf stond een houten kruisje met het opschrift "Aviateur Français". Men had de Engelse 'cocarde' die op de romp van zijn vliegtuig stond voor een Franse driekleur aanzien. Men kon hem niet identificeren en de gemeente hoeft toen geen akte van overlijden opgemaakt. Zijn familie kreeg later uit Engeland het bericht dat hij vermist was.

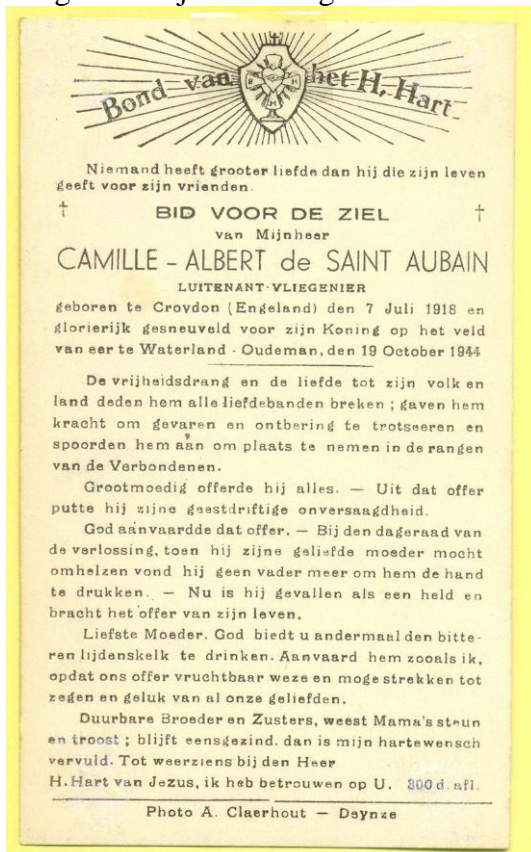
In april 1945, ruim 6 maanden na zijn overlijden, kreeg zijn familie van een Belgische majoor te horen dat de vliegenier die in Waterland-Oudeman begraven lag, misschien Camille de Saint-Aubin kon zijn. Zijn broer Guy liet hem ontgraven en kon hem identificeren.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent heeft een vonnis uitgesproken en de akte van overlijden alsnog doen inschrijven in het overlijdensregister van de gemeente Waterland-Oudeman op 28 december 1946 met verwijzing naar 19 oktober 1944. Die gemeente heeft pas op 2 februari 1948 een afschrift van het vonnis en de akte van overlijden aan de Burgerlijke Stand van Deinze doorgestuurd.

Deze laatstgenoemde dienst heeft deze akte ingeschreven onder nummer 8 in het jaar 1948 en een randvermelding gemaakt in het register van 1944 ter hoogte van de maand oktober.

Het lichaam van Camille werd naar Deinze overgebracht en bijgezet in de familiekelder van de stedelijke begraafplaats met grafnummer 156.

Op het monument staat de foutieve vermelding dat Camille kapitein was; wel was hij luitenant-vliegenier. Zijn naam is geschreven met een kleine 'd', dus de Saint Aubin.

(met dank aan Romain De Bouver en Luc Sleeckx).

HET KERKELIJK CONCILIE VAN TRENTE

(Bron: [http://nl.wikipedia.org/wiki/Concilie van Trente](http://nl.wikipedia.org/wiki/Concilie_van_Trente))

Het **kerkelijk Concilie van Trente** (1545-1563) (Latijn: *Concilium Tridentinum*) is een van de algemene of oecumenische concilies. Het wordt gewoonlijk als 19e geteld en duurde van 1545 tot 1563 met drie zittingsperioden: 1545-1547, 1551-1552 en 1562-1563. Het had tot doel de misstanden en misbruiken binnen de Katholieke Kerk aan te pakken. Ook moest duidelijkheid worden geschapen omtrent verschillende door de protestanten betwiste geloofspunten.

Het concilie werd in Trente, zetel van het prinsbisdom Trente, bijeengeroepen door paus Paulus III (1545), voortgezet door Julius III (1551) en door Pius IV bekrachtigd (1563). Het vond met opzet zo noordelijk in Italië plaats om calvinistische en lutherse waarnemers in staat te stellen aanwezig te zijn.

Centraal stonden verdieping en verinnerlijking, de *juiste* formulering van de theologische opvattingen (met nadruk op het absolute gezag van de paus) en het bepalen van de houding ten opzichte van de reformatie.

Het concilie had tot doel de rol van de Kerk als grote civilisator en wetgever te benadrukken. Het formuleerde de opvattingen en de dogma's die voortaan de inhoud van het katholieke geloof zouden uitmaken. De Kerk greep daarvoor terug naar de nieuwe spiritualiteit zoals die sinds het einde van de 15e eeuw leefde in de zogenaamde 'katholieke Reformatie' en bijvoorbeeld door de grote Spaanse mystici Johannes van het Kruis en Theresia van Ávila midden 16e eeuw werd verwoord.

Enkele realisaties en besluiten van het concilie:

- Vaststelling van de canon van de Bijbel, de lijst van gewijde boeken (= Heilige Schrift; Oude en Nieuwe Testament).
- De openbaring bestaat enkel uit de Heilige Schrift en de kerkelijke traditie.
- De Vulgata, de Latijnse Bijbelvertaling, wordt voor de rooms-katholieken tot standaardtekst van de Heilige Schrift verklaard.
- De geloofswaarheden van de erfzonde, de zaligmaking, de 7 sacramenten, de aflaten, de heiligenverering en het vagevuur worden opnieuw verduidelijkt en bevestigd.
- Het Latijn is de enige liturgische taal.
- Geestelijken krijgen een verbod op cumulatie van kerkelijke ambten, hebben residentieplicht en moeten het celibaat respecteren.
- Priesters moeten een betere opleiding krijgen in elk bisdom verplicht op te richten seminaries
- Gelovigen worden onderricht via de catechismus en door prediking.
- Het huwelijk moet gesloten worden in een kerk ten overstaan van een priester en getuigen na drievoudige aankondiging, en vervolgens worden vastgelegd in een huwelijksregister.
- Een bisschop diende theologie te hebben gestudeerd. (Deze bepaling maakte het voor de adel onmogelijk jongere zonen ergens een kerkelijk baantje te geven. Terzijde, intrekking van dit artikel was een van de wensen uit het Smeekschift der Edelen.)

De besluiten van het concilie waren er duidelijk op gericht de positie van de Rooms-katholieke Kerk te bepalen ten opzichte van de protestanten. Zodoende kan men dit concilie beschouwen als het hart van de zogenaamde contrareformatie. De besluiten van dit concilie hebben tot op de dag van vandaag geldingskracht in de Rooms-katholieke Kerk, al hebben de latere concilies wel accentverschuivingen gelegd.

Op het concilie werden in 126 stellingen (zgn. *canones*) onderdelen van de protestantse leer als dwaling gekenmerkt. Voor katholieken die van de leer van de Rooms-katholieke Kerk afwijken en deze punten onderschrijven, gold en geldt het "Anathema Sit" = In de ban is hij. Daarbij moet worden aangetekend dat de anathema's alleen voor katholieken gelden (en dus niet voor het overgrote deel van de protestanten van tegenwoordig, die niet katholiek gedoopt zijn). Niet alle kritiekpunten van de protestanten zijn door dit concilie verworpen.

De Kerk slaagde erin – dankzij het Concilie van Trente – haar grote morele en intellectuele invloed te behouden in de landen die katholiek waren gebleven. Na het Tweede Vaticaans Concilie werd de relatie met de protestanten beter, wat onder meer uitmondde in een wederzijdse dooperkenning.

De protestanten waren niet zo gelukkig met het concilie. Al van voor het begin werden door onbekende medailleurs spotpenningen gegoten, waarvan hier een rond 1550 gegoten zilveren exemplaar is weergegeven.

Zilveren gegoten spotpenning op het concilie van Trente, diameter 34 mm.

Op de penning staat de paus afgebeeld, die als de afbeelding wordt omgedraaid in een duivel verandert. Op de keerzijde van de penning staat een kardinaal die op gelijke wijze in een nar verandert. Boven de paus staat het nummer "666", het Getal van het Beest. Een ernstige belediging van de paus als antichrist. Deze spotternij was hier zo populair dat de dubbelbeeltenis "paus/diivel" rond 1570 in Keulen of Frechen speciaal op baardmankruiken voor export naar de Nederlanden werd afgebeeld. Dit was een gevaarlijke grap, werd men in Keulen hierop betrapt, dan was verbanning de gebruikelijke straf voor de pottenbakker, zijn gezin en personeel. Deze dubbelbeeltenissen, maar nu ook als "paus/nar" en "kardinaal/nar" komen zelfs nog voor op rond 1700 vervaardigde koperen gegraveerde Hollandse tabaksdozen.

VERNIEUWING VAN DE WET

In registers van wettelijke passeringen (waarin akten zoals kopen, leningen e.d. werden ingeschreven) en ferieboeken (met per zittingsdag van de vierschaar de rechtsgedingen) vinden we geregeld vermeldingen betreffende de vernieuwing van de wet. In dergelijke akten werd de schepenbank van een heerlijkheid vernieuwd. Dit gebeurde niet na verkiezingen zoals nu, maar op verzoek en met akkoord van de heer van de heerlijkheid. Hieronder enkele voorbeelden uit Machelen, Grammene en Astene.

Betreffende Machelen:

Rijksarchief Gent: Fonds Grammene- Machelen (097/A) nr. 52

folio 178: “Upden ... december 1647 is de weth vande prochie van Machelen vernieut by dheer Thomaes DE WINT bailliu met consente ende aggreatie van myn heere den advocaet PIERS uutten naeme van edele ende moghende vrouwe mevrouwe de graefvinne van Iseghem, Middelburch etc. als vrouwe van Machelen,
Bailliu dheer Thomas DE WINT filius Allexander
Burchmeestere Joos EELBODE filius Gillis
(Schepenen) Christiaen DE HOYERE filius Jans
Gillis SCHUERS filius Jans
Gillis VAN KERREBROUCK filius ?
Jan VAN PRAET filius Pieters
Jan DHANENS filius Willems

Jan MINNAERT filius Joos als schepenenclercq heeft ghedaen synen eedt den 13 january 1648

Olivier HUYS filius Joos officier ende weyenare

Jan VANDE VELDE filius Jans oock officier heeft ghedaen synen eedt den 15 january 1648

Upden 12en september 1650 heeft Jan MINNAERT coster, midtsgaders Jan CURTVRIENT naer dien dat sy hebben ghenotteert gheweest van wegghen den heer advocaet PIERS met mynheere den pasteur als schepenen hebben ghedaen den behoorlicken eedt daertoe staende als schepenen.

folio 271: Vernieut by my onderschreven als bailliu vande prochie van Machelen over ende utten name van mevrouwe de graefvinne van Iseghem vrouwe vande selve prochie van Machelen desen 29 january 1652 de weth der voornomde prochie
Loys VAN DAMME burchmeestere
Joos VAN WONTERGHEM filius Philips
Maryn VAN HOONACKERE filius Gillis
Jan MINNAERT filius Joos
Symoen MESTACH filius Symoen
Jaecques DE BLAECKE filius Pieters
Jan CURTVRIENT filius Oliviers

Betreffende Grammene:

Rijksarchief Gent: Fonds Grammene- Machelen (097/A) nr. 54

folio 123: De weth der prochie van Grammene vernieuwt by Baltasaer Geeraert DE SCHEPPER bailluy der selve prochie uuyt crachte van authorisaetie van syne majesteys groten raede van Mechelen in daeten 18 marte 1690

Charel VAN DAELE
 Joos DHALLEYNE
 Jaecobus BLONDEEL
 Carel TACK

Laureins DUGARDEYN

Jan VERMANDELE filius Joos

Jan EELBODE filius Philips

Aldus verneiuwt ende in eede ghestelt naer voorgaende daegynghe ghedaen door den
 offesier Roelant VERMANDELE ... actum desen 6 meye 1690

Betreffende Astene:

Rijksarchief Gent: Fonds Deinze (134) nr. 511 (twee losse stukken)

De weth der prochie van Astene vernieuwt by heer ende meester Ignace Joseph QUIRINI
 uyt crachte van speciale commissie aen hem verleent door syne excellentie den heere
 graeve VAN MERODE, marquis van Deynse etc. in date 20 maerte 1779 soo volgt

Brugmeester Pieter MICHIELS

Schepenen Jan Baptiste HOECK

Joseph VAN POUCKE

Emanuel MOEYKENS

Daniel DE MEYER

Emanuel DE SMET

Pieter HUYS

Een andere vernieuwing van de wet van 13 september 1781 vermeldt als burgemeester
 eveneens Pieter MICHIELS en als schepenen Jan Baptiste HOECK, Joseph VAN
 POUCKE, Emanuel MOEYKENS, Joannes SCHAUWBROECK filius Alixander,
 Francois HUYS en Pieter VLERICK.

Guido Demuyck

NIEUW IN DE BIB.VAN DEINZE

"Middeleeuws Brugge " Door de ogen van (kunstschilder)Hans Memling (1465 -
 1494) auteur :Albert Janssens

Auteur Albert Janssens kruipt in dit boek in de huid van Hans Memling en beschrijft
 vanuit diens blik de wereld om hem heen . Hij vertelt hoe rijk de stad wel was ,hoe ze
 bestuurd werd , maar beschrijft ook wat de Bruggelingen dachten over de hertogen van
 Bourgondië , over de economische crises en de wijze waarop de Kerk het dagelijkse leven
 helemaal doordrong en beheerste .

Wat het werk zo bijzonder maakt is het feit dat het gemaakt is op basis van authentieke
 archivalia .

Het is zeker niet enkel bedoeld voor geschoolde historici , maar richt zich tot een breed
 lezerspubliek met een historische interesse .

(met dank aan Fernand Bracke)

DE STATEN VAN GOED VAN DEINZE

(vervolg van Leiestam 5/2012, p. 839)

Deinze 421 (vervolg):

- fo. 232: Baudewyn VAN RENTERGHEM + x Mayken DHONDT (18/7/1634)
 fo. 235 verso: Joos VAN LANGHERAERT + x Pieryntien VAN KERREBROUCK (24/10/1634)
 fo. 237: Josyne DE WAEGHENAERE + x Loys DHAENENS (2/8/1632)
 fo. 238: Maeyken LELIAERT + x Gillis CORNELIS (23/1/1635)
 fo. 239 verso: Jan VAN DOUVERYN + x Elysabeth CORNELIS (27/3/1635)
 fo. 242 verso: Janneken TUYTSCHAVERE + x Jan DE WEERT (15/7/1632)
 fo. 244: Janneken VAN LANGHERAERT + x Lucas BILLET (6/8/1637)
 fo. 246 verso: Cathelyne VAN LANGHERAERT + x Gillis PENNYNCK (4/7/1633)
 fo. 247: Josyne ALLAERT + x Jooris CLAUS (30/4/1639)
 fo. 247: Franchoyse VAN ACKERE + x Pieter JOLYT (25/10/1639)
 fo. 248 verso: Cathelyne CORNELIS + x Geeraert LELIAERT (27/7/1627)
 fo. 249 verso: Susanneken FERMYN + x Jan HOVAERE (5/4/1640)
 fo. 251: Francoyse VAN DAELE + x Jan CORNELIS (17/11/1640)
 fo. 252: Gillis NEERYNCK + x Pieryntien VAN TORRE + (10/4/1641)
 fo. 256: Elisabeth CRIEL + x Noel HESPEEL (18/6/1641)
 fo. 258 verso: Joosyne DE WAEGHENAER + x Loys DHANENS (2/8/1632)
 fo. 259: Margriete BRAET + x Joos CORNELIS (28/7/1642)
 fo. 261: Guillielmus VANDE WOSTYNE + x Cathelyne PENNEMAN (14/1/1642)
 fo. 264 verso: Joosyne VAN LANGHERAERT + x Pieter JOLYT (3/6/1642)
 fo. 266 verso: Janneken BRUWIERS + x Niclaeys DE CLERCQ (7/7/1643)
 fo. 268 verso: Lieven SCHIETS + x Pierynne ISERBYT (24/11/1643)
 fo. 269: Anthonne DE PLA + x Josynne DEURWAERDERS (7/1/1644)
 fo. 270: Frans FAUTE + x Tanneken VAN CULLEM (15/3/1644)
 fo. 271: Cathelyne PYFFEROEN + x Jaques UYTTERSCHAUT (6/6/1644)
 fo. 272 verso: Godefroot TUUTSCHAVERE + x Joosyne DE SMET (6/7/1644)
 fo. 274 verso: Pieter VAN CAUWENBERGHE + x Mayken WEYMAERS (11/7/1644)
 fo. 281 en 283: Jan LELYAERT + x Willemynten VANDER MUELENE (31/3/1633-14/4/1646)

Deinze 422:

- fo. 1: Lippynten MOEINTJENS + x Joos DHONT (15/6/1646)
 fo. 3: Jan BRAET + x Lievynten BRUYNEELS (2/10/1646)
 fo. 8: Arynten COOMAN + x Joos DHERTE (19/2/1647)
 fo. 9 verso: Jaecques BRAET + x Jacquemyne FERMYNS (12/3/1647)
 fo. 12 : Susanna DE BUCK + x Jaecques SOENS (19/3/1647)
 fo. 15 : Noel HESPEEL + x Elisabeth KRIELS (= CRIEL) + (9/4/1647)
 fo. 19: Lieven MICHIELS + x Elisabethette BUYENS (14/5/1647)
 fo. 22 verso: Anthonette DAURY + x Jaecquis EECKAERT (29/4/1648)
 fo. 24: Jan CLAEYSSSENS + x Cathelyne DE VEY (30/6/1648)
 fo. 31: Loys ISEBRANT + x Cathelyne LUST (24/6/1648)

(wordt vervolgd)

Guido Demuyneck